

Súd: Okresný súd Poprad  
Spisová značka: 16P/3/2023  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723209827  
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina  
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8723209827.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudcom JUDr. Tomášom Dulinom právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX, zastúpeného opatrovníkom obcou Veľká Lomnica, dieťa rodičov - matky C. B., D. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. G., H. I. XX/XXX, a otca A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. G., H. I. XX/XX, toho času J. D. XX, XXX XX K., B. D., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok na zmenu zariadenia ústavnej starostlivosti, t a k t o

### rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu - ústavnej starostlivosti u maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX z Reedukačného centra Mlynky-Biele Vody, so sídlom Mlynky, Biele Vody 267 do Reedukačného centra Sološnica, so sídlom 906 37 Sološnica 3.

II. Otec A. B., nar. XX. XX. XXXX, j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa, vždy vopred do 15. dňa v mesiaci na účet Reedukačného centra Sološnica, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

III. L. C. B., nar. XX. XX. XXXX, j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa, vždy vopred do 15. dňa v mesiaci na účet Reedukačného centra Sološnica, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.06.2023 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „navrhovateľ“) žiadal súd o zmenu zariadenia pre maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“) a zároveň žiadal, aby ho súd zveril do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica (ďalej len „RC Sološnica“) a zo strany rodičov určil výživné v zmysle zákona. Svoj návrh odôvodnil tým, že u maloletého bolo uznesením Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/112/2018-27 zo dňa 12.07.2018, vykonateľné 12.07.2018, neodkladným opatrením nariadené odovzdanie maloletého zo starostlivosti matky do starostlivosti CDR Bytča z dôvodu zanedbávania starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/168/2018-21 zo dňa 30.04.2009, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2009, bola maloletému nariadená ústavná starostlivosť. Uznesením Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/106/2021-15 zo dňa 28.07.2021, bol maloletému neodkladným opatrením uložený pobyt v Diagnostickom centre, Jána Jančeka 32, 034 01 Ružomberok, za účelom vykonania diagnostiky a navrhnutia opatrení ako individuálne pracovať s maloletým po dobu troch mesiacov. Uznesením Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/106/2021-43 zo dňa 12.11.2021, vykonateľné 12.11.2021, neodkladným opatrením bolo nariadené odovzdanie maloletého z ústavnej starostlivosti CDR Bytča do starostlivosti zariadenia na zabezpečenie odbornej diagnostiky inštitucionálnej pomoci a diagnostiky

do Reedukačného centra Mlynky- Biele Vody (ďalej len „RC Mlynky- Biele Vody“) od vykonateľnosti tohto uznesenia. Maloletý bol prijatý do zariadenia RC Mlynky- Biele Vody dňa 22.11.2021 a jeho pobyt stále trvá. Uznesením Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/115/2022-33 zo dňa 08.08.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 03.09.2022, bola nariadená zmena zariadenia na výkon rozhodnutia súdu- ústavnej starostlivosti u maloletého, ktorá sa bude vykonávať v zariadení na výkon rozhodnutia súdu v RC Mlynky- Biele Vody.

2. V rámci ďalšej edukácie, ktorá už v RC Mlynky - Biele Vody nie je možná, nakoľko maloletý ku dňu 30.06.2023 ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky, je potrebné maloletého premiestniť do RC Sološnica, kde bude môcť pokračovať v sústavnej príprave na povolenie. Umiestňovanie klientov do zariadení sa realizuje podľa vlastného výberu klienta o profesiu, a taktiež otvorenia učebných odborov v reedukačnom centre pre školský rok 2023/2024, vzdelanostnej úrovne a podľa kapacitných možností zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti.

3. Vychádzajúc z návrhu prevýchovný proces u maloletého v režimovom zariadení trvá. Ako uvádza navrhovateľ od priestupku, ktorý mal maloletý v novembri 2022, sa maloletý snaží korigovať svoje správanie a je hodnotený v pozitívnom duchu. Snaží sa o úctu k autoritám dospelých. V záujmovej sfére sú u neho v popredí záujmy typické pre toto vekové obdobie, navyše s tvorivým prejavom- oblečenie, móda, vizáž a styling celkovo, pričom rád módu premieta aj do kreslenia, vymýšľa si na postavách vlastné návrhy oblečenia, či doplnky s prepracovanými detailmi. Dobrý je aj v športe. Väzby medzi maloletým a primárnou rodinou sú slabé, ambivalentné, bez podporného účinku na jeho správanie. RC Mlynky- Biele Vody odporúča pokračovať v prevýchovnom procese maloletého v RC Sološnica. Cieľom je pokračovať v sústavnej príprave na povolenie, redukcia patologických javov v osobnosti maloletého a posilňovanie spoločensky akceptovateľných foriem správania.

4. Prílohu návrhu tvorí Žiadosť RC Mlynky- Biele Vody o zmenu zariadenia u maloletého, a tiež Súhlas RC Sološnica s prijatím maloletého do zariadenia.

5. Návrh na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti bol doručený matke, otcovi, opatrovníkovi maloletého, RC Mlynky- Biele Vody, ako aj RC Sološnica.

6. Okresný súd Kežmarok uznesením č.k. 16P/3/2023-10 zo dňa 19.06.2023 ustanovil maloletému procesného opatrovníka – obec Veľká Lomnica.

7. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 20.07.2023, na ktoré sa dostavil navrhovateľ a procesný opatrovník maloletého. Otec, ani matka maloletého sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' neospravedlnili. Pojednávanie sa nezúčastnilo RC Mlynky- Biele Vody, a tiež ani RC Sološnica, ktoré požiadali o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, pričom nežiadali o jeho odročenie. Súd v súlade s ust. § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pojednával a rozhodol v neprítomnosti rodičov maloletého a oboch reedukačných centier.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie prednesom účastníkov konania, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to návrhom (prílohu ktorého tvorí žiadosť RC Mlynky- Biele Vody o podanie návrhu o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, ako aj súhlas RC Sološnica), správou RC Mlynky- Biele Vody z 23.06.2023, správou procesného opatrovníka o povesti rodičov z 26.06.2023, správou RC Mlynky- Biele Vody z 04.07.2023, správou navrhovateľa z 11.07.2023, ako aj odpoveďami na lustrácie rodičov v Sociálnej poisťovni a zistil nasledovný skutočný stav veci.

9. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že na podanom návrhu zo dňa 06.06.2023 trvá. Po skončení povinnej školskej dochádzky je potrebné maloletého umiestniť do RC Sološnica, kde bude ďalej pokračovať v príprave na povolenie. V RC Mlynky- Biele Vody takéto pokračovanie v príprave na povolenie nie je možné.

10. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že s nariadením zmeny zariadenia ústavnej starostlivosti maloletého súhlasí.

11. Zmena zariadenia ústavnej starostlivosti bola maloletému nariadená uznesením Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5P/115/2022-33 zo dňa 08.08.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.09.2022.

V predmetnom uznesení súd rozhodol, že sa ústavná starostlivosť bude vykonávať v RC Mlynky- Biele Vody a zároveň zaviazal otca, aj matku maloletého povinnosťou prispievať RC Mlynky- Biele Vody na výživu maloletého v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa.

12. Zo správy RC Mlynky- Biele Vody zo dňa 23.06.2023 zameranej na hodnotenie správania maloletého, doručenej súdu dňa 27.06.2023, vyplýva, že maloletý bol do RC Mlynky- Biele Vody prijatý dňa 22.11.2021 z CDR v Bytči. V školskom roku 2022/2023 bol žiakom 8. ročníka ŠZŠ. Jeho správanie možno hodnotiť v dvoch obdobiach, a to do novembra 2022 a odvtedy. V kolektíve sa v tomto školskom roku cítil istejšie, s vyrovnanejšou až vodcovskejšou sociálnou pozíciou, ako tomu bolo predtým. Svojím správaním dáva ostatným niekedy najavo, že je akoby niečo viac a preto by ho mali ostatní rešpektovať. Dospelých sa snaží rešpektovať. Počas pobytu maloletého v RC Mlynky- Biele Vody sa triedna učiteľka stretla jedenkrát s výhradami voči učiteľovi za to, že ním bol maloletý upozornený na nevhodné správanie. Druhý výrazný priestupok mal maloletý dňa 03.11.2022. Išlo o verbálny útok a následne o pokus o fyzické napadnutie pomocného vychovávateľa. Medzitým mal maloletý okrem jedného útoku realizovaného počas letných prázdnin pomerne stabilizované správanie v období od septembra 2022 až do začiatku novembra 2022. Vo vzťahu k dospelým je maloletý selektívny, správa sa podľa osobných sympatií, od uvedeného sa odvíja aj miera jeho rešpektu. Svoje povinnosti plní so snahou, zadané úlohy urobí, vo veciach má poriadok. Kritiku prijíma ťažko, na svoju osobu je zvlášť citlivý. Ťažšie prijíma tiež svoje chyby a zlyhania. Vo výchovnom pôsobení je potrebné viesť maloletého najmä k tomu, aby si dokázal uvedomiť svoje nedostatky v správaní a pracoval na zmene správania k lepšiemu. U maloletého niekedy badať ľahšiu ovplyvniteľnosť v konaní s inklináciou k rizikovému konaniu, s potrebou častejšieho napomínania a upozorňovania. Od priestupku z novembra 2022 sa snaží korigovať svoje právanie a je hodnotený v pozitívnom duchu. Správanie bez priestupkov bolo podmienkou pre účasť na reprezentácii v športovej oblasti. Čo sa týka vyučovacích výsledkov maloletý patrí k lepším žiakom v triede. V záujmovej oblasti má všestranný záber aktivít, aktívne sa zapája do reprezentácie v športovej oblasti. Toho času má v popredí záujmy typické pre toto vekové obdobie-oblečenie, móda, vizáž a styling, pričom uvedené rád premieta aj do kreslenia. Čo sa týka kontaktu s rodinou z CDR mu zatelefonovala sestra L. spolu so súrodencami s podporným účinkom na jeho správanie. Vianočné, aj jarné prázdniny trávil maloletý v RC. Otec sa začal s maloletým aktívnejšie kontaktovať od konca marca 2023, každé dva týždne mu pravidelne telefonuje. V závere hodnotiacej správy sa uvádza, že v procese reedukácie je potrebné pokračovať aj naďalej, s korekciou správania bežnými pedagogickými postupmi.

13. Na podanie správy bol súdom vyzvaný tiež procesný opatrovník, ktorý v správe zo dňa 26.06.2023 zameranej na povest' rodičov, doručenej súdu dňa 27.06.2023, uviedol, že matka maloletého sa zdržiava u svojho druha, v obci M., a nie v mieste svojho trvalého bydliska. U matky dochádza k požívaniu alkoholických nápojov. Otec maloletého sa v mieste svojho trvalého bydliska taktiež nezdržiava, býva v B. D. so svojou družkou. Podľa vyjadrenia Obcej polície Veľká Lomnica sa rodičia maloletého nedopustili priestupkov voči občianskemu spolunažívaniu.

14. Dňa 10.07.2023 bolo súdu doručené oznámenie RC Mlynky- Biele Vody zo dňa 04.07.2023, vychádzajúc z ktorého RC Mlynky- Biele Vody súhlasí, aby sa ústavná starostlivosť o maloletého vykonávala v RC v Sološnici. Maloletý ukončil povinnú školskú dochádzku v RC Mlynky-Biele Vody. V rámci zabezpečenia jeho ďalšej edukácie je potrebné maloletého premiestniť do RC Sološnica, kde bude môcť pokračovať v sústavnej príprave na povolanie. Premiestnenie sa plánuje zrealizovať dňa 28.08.2023.

15. Dňa 12.07.2023 bola súdu doručená správa navrhovateľa zo dňa 11.07.2023, v ktorej navrhovateľ oznámil súdu, že od soboty 08.07.2023 bol maloletý na úteku. Dňa 11.07.2023 bol v sprievode matky odvezený späť do RC Mlynky- Biele Vody. Odhladnuc od uvedeného maloletý nie je s matkou v žiadnom kontakte. Traja súrodenci maloletého sú umiestnení v CDR Bytča- pracovisko Horný Kelčov. S otcom je maloletý v občasnom telefonickom kontakte.

16. Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

17. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

18. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania súd vo veci nariadenia zmeny zariadenia na výkon rozhodnutia súdu - ústavnej starostlivosti z RC Mlynky- Biele Vody do RC Sološnica rozhodol tak, že podanému návrhu vyhovel. V RC Mlynky- Biele Vody toho času maloletý ukončil povinnú školskú dochádzku, pričom v rámci zabezpečenia jeho ďalšej edukácie je potrebné jeho premiestnenie do režimového zariadenia RC Sološnica, kde bude môcť pokračovať v sústavnej príprave na povolanie. V procese reedukácie maloletého je potrebné pokračovať aj naďalej, a to so zameraním na redukciu patologických javov v osobnosti maloletého s dôrazom na posilňovanie spoločensky akceptovateľných foriem správania, korekciou správania bežnými pedagogickými postupmi. S poukazom na uvedené má súd za to, že zmena zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti je v záujme maloletého.

19. Podľa § 62 ods. 2, 3 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

21. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

22. Podľa § 81 ods. 1 ods. 2 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

23. Súd súčasne rozhodol aj o zmene platobného miesta výživného tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a zaviazal otca, ako aj matku na platenie výživného v zákonnej minimálnej výške počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia, vždy vopred do 15. dňa toho, ktorého mesiaca na účet RC Sološnica. Súd pre úplnosť poznamenáva, že nezistil dôvody na zmenu výšky výživného, keďže v rámci lustrácie rodičov maloletého v evidencii Sociálnej poisťovne bolo súdom zistené, že matka, ani otec maloletého nepoberajú dávky dôchodkového, nemocenského, úrazového poistenia, ani poistenia v nezamestnanosti.

24. Podľa § 221 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení, alebo pozbavení rodičovských povinností, alebo pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

25. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 CMP)

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.